

Current Global Reviewer

Peer Reviewed Multidisciplinary International Research Journal
PEER REVIEWED & INDEXED JOURNAL

ISSN 2319-8648

Impact Factor - 7.139

Indexed (SJIF)

March 2020

Special Issues- 25 Vol. 3

The Current Issues in Social Sciences in India (CISSI-2020)

Chief Editor
Mr. Arun B. Godam

Guest Chief Editor
Prof. Dr. B. D. Kokate (I/C Principal)

Editor
Dr. R. K. Kale

Dr. S. S. Undare (Vice Principal)
Dr. G. A. Mohite (Vice Principal)

Co-Editors
Dr. S. N. Akulwar
Dr. B. D. Jadhavar
Dr. S. E. Ghumatkar

Balbhim Arts, Science & Commerce College, Beed

CURRENT GLOBAL REVIEWER

Special Issue 25, Vol. 3
March 2020

Peer Reviewed
SJIF

ISSN : 2319 - 8648
Impact Factor : 7.139

Impact Factor – 7.139

ISSN – 2348-7143

Current Global Reviewer

Peer Reviewed Multidisciplinary International Research Journal
PEER REVIEWED & INDEXED JOURNAL

March 2020 Special Issue- 25 Vol. 3

The Current Issues in Social Sciences in India (CISSI-2020)

**Chief Editor
Mr. Arun B. Godam**

**Guest Chief Editor
Prof. Dr. B. D. Kokate (I/C Principal)**

**Dr. S. S. Undare (Vice Principal)
Dr. G. A. Mohite (Vice Principal)**

**Editor
Dr. R. K. Kale**

**Co-Editors
Dr. S. N. Akulwar
Dr. B. D. Jadhavar
Dr. S. E. Ghumatkar**

Balbhim Arts, Science & Commerce College, Beed

Shaurya Publication, Latur

CURRENT GLOBAL REVIEWER

Special Issue 25, Vol. 3
March 2020

Peer Reviewed
SJIF

ISSN : 2319 - 8648
Impact Factor : 7.139

Current Global Reviewer

Peer Reviewed Multidisciplinary International Research Journal
PEER REFREED & INDEXED JOURNAL

SPECIAL ISSUE – 25 Vol 3

Title of the issue : - The Current Issues in Social Sciences in India (CISSI-2020)

© All rights reserved with the College & publisher Price : Rs. 400/-

Chief Editor – Arun Godam

Latur

Guest Chief Editor
Prof. Dr. B. D. Kokate (I/C Principal)

Dr. S. S. Undare (Vice Principal)
Dr. G. A. Mohite (Vice Principal)

Editor

Dr. R. K. Kale

Co-Editors

Dr. S. N. Akulwar
Dr. B. D. Jadhavar
Dr. S. E. Ghumatkar

Balbhim Arts, Science & Commerce College, Beed

Published BY

Shaurya Publication
Old MIDC , Near Kirti Gold Chowk, Latur
Email- hitechresearch11@gmail.com , 8149668999

Printed By.

Shaurya Offset
Old MIDC , Near Kirti Gold Chowk, Latur
Email- hitechresearch11@gmail.com

EDITION : March 2020

CURRENT GLOBAL REVIEWER

Special Issue 25, Vol. 3
March 2020

Peer Reviewed
SJIF

ISSN : 2319 - 8648
Impact Factor : 7.139

44.	राजर्षी शाहू व सामाजिक कार्ये प्रा. डॉ. रोटे एम.व्ही.	140
45.	भारतीय प्रशासना पुढील आव्हाने व सुधारणा : चिकित्सक अध्ययन प्रा. सचिन टी. धुर्वे	142
46.	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचा स्वतंत्र्य मजूर पक्ष आणि भारतीय कामगार चळवळ प्रा. राहुल चोखाजी साळवे	145
47.	“कलम 370(35A) उदय—अस्त’ श्री. साळवे सतीश शंकरराव	148
48.	महिला सशक्तिकरण और मानवाधिका डॉ.सानप शाम बबनराव	151
49.	लिंगभाव आणि उच्च शिक्षणातील आव्हाने — एक समाजशास्त्रीय अध्ययन प्रा. संदीप रायबोले	154
50.	Politics of Minority, Politics of Majority डॉ.संतोष शिवकुमार खत्री, श्री.संदिप जगन्नाथ वारूळे	158
51.	बँकिंग क्षेत्रासमोरील आव्हान : गैर निष्पादित संपत्ती (NPA) प्रा. संदीप चव्हाण	160
52.	दहशतवाद: एक जागतिक आव्हान प्रा.संजय अंकुशराव जगताप	164
53.	जातीवाद संजय सदाशिव जाधव	167
54.	नक्सलवाद : कारण, परिणाम एवं उपाचार प्रा. डॉ. संतोष शिवकुमार खत्री	170
55.	भारतातील सामाजिक विज्ञानातील सध्याचे प्रश्न "भारतीय राजकारणातील कलक ३७० व ३५ अ मधील सुधारणा" संतोष शंकर चव्हाण, डॉ. हनुमंत भूमकर	174
56.	भारतीय संविधान : मूलभूत कर्तव्याची प्रासंगिकता डॉ.सिध्देश्वर सटाले	176
57.	भारतीय सामाजिक चळवळीमध्ये महिलांचे योगदान प्रा.डॉ.एच.टी.सातपुते	178
58.	कॅशलेस अर्थव्यवस्था काळाची गरज डॉ. सावळे एकनाथ ग्यानोबा	181

“कलम 370(35A) उदय—अस्त”

श्री. साळवे सतीश शंकरराव

संशोधक विद्यार्थीए राज्यशास्त्र विभाग, बलभिम महाविद्यालय, बीड

दीर्घ अशा स्वतंत्र आंदोलना पश्चात 15 ऑगस्ट 1947 रोजी भारत स्वतंत्र झाला. स्वतंत्र भारता समोर अनेक अशा समस्या होत्या. त्यापैकी प्रमुख आणि महत्त्वाची गोष्ट म्हणजे स्वतंत्र भारताची घटनात्मक वाटचाल सुनियोजित करणे व विविध संस्थानांचे विलगीकरण करणे यापैकी पहीला भाग म्हणजे संविधान निर्माण व अंमलबावणीचा ही गोष्ट 1946 रोजीच स्वातंत्र्याच्या आगोदरच सुरु झालेली होती.

विविध जाती, धर्म, पंथ, विचारसरणी व भौगोलिक विभाग अशा विस्तिर्ण भागांमध्ये पसरलेले साधारणतः 565 संस्थानिक व त्यांचे वेगवेगळे धार्मिक, भाषिक, भौगोलिक अस्तित्व या सर्वांना एकत्रित बांधून एकसंघ भारत देश बनविणे हा प्रथमतः कसोटीचा व महत्त्वाचा विषय होता. भारताचे तत्कालिन पंतप्रधान पं.ज.नेहरु व गृहमंत्री सरदार वल्लभभाई पटेल यांच्या रणनितिने अनेक संस्थाने भारतीय संघराज्यात सामिल झाले. त्यावेळी संस्थानापुढे तीन पर्याय होते. एक भारतीय संघराज्यात सामिल होणे. दोन पाकिस्तानात सामिल होणे. तीन आपले स्वतंत्र अस्तित्व ठेवणे. तीन पैकी कुठला पर्याय निवडायचा हे स्वातंत्र्य त्या संस्थानिक व जनतेच्या इच्छेवर अवलंबून होते.

संस्थानांचा विलनीकरण बाबत जुनागड हैद्राबाद व जम्मू—काश्मिर हया तीन संस्थानाबाबत समस्या निर्माण झाली. पैकी जुनागडचा प्रश्न सार्वमताने व हैद्राबादचा प्रश्न हा सैनिकी कारवाईने सोडवला गेला

जम्मू—काश्मिर हे भारत पाक सिमेवरील महत्त्वपूर्ण संखान येथे राजा हरिसिंग हा हिंद तर जवळपास 70%जनता ही मुस्लीम; राजा हरिसिंग यांची स्वतंत्र राहयाची इच्छा तर शेख अब्दुल या काश्मिरमधील लोकप्रीम नेताची भारतावर घेण्याची इच्छा. अशा परिस्थितीवर पाकचा जम्मू—काश्मिरवर हल्ला व नंतर 26 oct 1947 रोजी हरिसिंग ची विलनीकरणावर सही नेतर 1 जानेवारी 1948 ला हा प्रश्न UNO मध्ये दाखल केला गेला व जानेवारी 1949 युध्दविरामझाले.

अनुच्छेद 370:-

काश्मिरच्या प्रश्न चिघळलेला असतानाच भारतीय संविधान निर्मितीचे कामेदेखील सुरु होते. शेख अब्दुल्ला, पं.नेहरु व इतर यांच्यातील दीर्घ चर्चेअंती भारतीय संविधानाच्या भाग 4 मध्ये अणु 306A हे जम्मू—काश्मिरबाबतीत विशेष कलम 13 Oct. 1949ला जोडले जे 17 Oct. 1949ला पास झाले. या बाबतीत संविधान सभेचे सदस्य एन.गोपालस्वामी अयंगर यांचे मोठे योगदान महत्त्वपूर्ण आहे. हेच कलम पुढे क्रमवारीत कलम 370 बनले.

अणुच्छेद 370 मध्ये तीन कलमे आहेत. 370(1), (2), (3)

370(1) :-संघसुची आणि समवर्ती सुचीतील विषयावर कायदे बनवताना संसद जम्मू—काश्मिर सरकारबरोबर चर्चा करुन ते कायदे बनविले.

जम्मू—काश्मिरभारताचे अभिन्न अंग आहे.

संविधानाचे अन्य प्रावधान जम्मू—काश्मिरबाबत राष्ट्रपती आदेशाने लागू होतील. 238

जम्मू—काश्मिरसाठी लागू नाही.

370 (2) —जम्मू—काश्मिरची संविधान सभा.

370 (3) —राष्ट्रपती अध्यादेशाद्वारे 370 हे कलम रदद करु शकतात. यासाठी जम्मू—काश्मिरच्या

संविधान सभेची पुर्वसंमती आवश्यक आहे. येथे 368 हया संविधान संशोधन विधेयकाचा काहीही संबंध नाही.

वरील संविधानातील तरतुदीच्या आधारे जम्मू—काश्मिरला भारतातील इतर घटक राज्यापेक्षा खालील प्रमाणे वेगळे स्थान प्राप्त होते.

— स्वतंत्र संविधान लागू 26/01/1957 पासून.

— राज्याच्या संमतीशिवाय राज्याचे नाव — क्षेत्र परीवर्तन शक्य नाही.

— एकता—अखंडता—झेडयाचा अपमान—राष्ट्रगीत अपमान या संदर्भात संरक्षण नाही.

—संरक्षण—परराष्ट्र व दळणवळण सोडून सर्व केंद्रीय कायदे राज्यात लागू नाही.

— संविधान भाग 3 मुलभूत अधिकार पूर्ण लागू नाही. भाग 4 नितीनिर्देशकत्व, भाग 4 क मुलभूत कर्तव्य लागू नाहीत.